

Zonder de euro sterft Europa

Weg nationalisme. Alleen een federatie kan de euro en Europa redden, vinden **Guy Verhofstadt** en **Daniel Cohn-Bendit**.

Europa wankelt op zijn benen. De eurocrisis woedt volop, maar deze crisis is slechts symptoom van een existentiële crisis – een crisis die zowel economisch, demografisch, ecologisch, politiek als institutioneel is.

In sneltreinvaart worden we ingehaald door de opkomende nieuwe economieën. We zijn zelf nog nauwelijks in staat voldoende groei en innovatie te creëren. Tegelijkertijd verouderd en vergrijsd Europa zien derogen. De bevolking in de rest van de wereld blijft spectaculair groeien en verjongt razendsnel.

Voor de massale omschakeling van onze aan fossiele brandstoffen verslaafde economie is veel geld nodig. Dit kunnen we niet of nauwelijks mobiliseren. Als puntje bij paaltje komt, blijft de Europese Unie een politiek verdeeld continent, gesplitst in zeventwintig stukken en brokken, hoewel we steeds nadrukkelijker moeten opboksen tegen economische en politieke grootmachten van het kaliber van China, India, Brazilië, Rusland of de Verenigde Staten.

Europa biedt de aanblik van een oude, afgeleefde dame. Het is een gemarginaliseerd continent dat zich met moeite weet te handhaven in een nieuw tijdperk en een nieuwe wereld, een continent dat is getroffen door bijziendheid ten gevolge van een te hoge dosis nationalisme, een continent zonder ambitie, zonder uitstraling en zonder hoop.

Het drama is dat de Europese Unie wordt beschuldigd van dit alles. De Unie heeft ons de eurocrisis bezorgd, heeft door besparingen de recessie uitgelokt, is verantwoordelijk voor de uitwassen van de globalisering en heeft mensen definitief vervreemd van de politiek.

Dit is absurd! Onzin! Het zijn de lidstaten die de verantwoordelijkheid dragen voor het debacle van vandaag. Hun onvermogen heeft geleid tot de crisis van de euro, hun inconsistentie heeft de recessie uitgelokt en hun blindheid doet Europa wegzinken in een wereldorde waarin we geen rol van betekenis meer spelen.

Nooit eerder stond het Europese project zo zwaar onder druk, nooit eerder werd openlijk de vraag gesteld of het nog wel zin heeft door te gaan met de Europese eenwording

en nooit eerder keerden de burgers zich zo massaal af van de eenmaking van het Europese continent.

Nooit eerder ook waren er zo weinig politieke leiders die zich wel ten volle scharen achter het Europese project, die resoluut een Europese visie ontwikkelen en die onverschrokken werken aan een Europese toekomst voor hun land en hun bevolking.

Een gerichte aanval is nodig op de werkelijke oorzaak van deze crisis: de onwil van de natiestaten om een écht verenigd en federaal Europa tot stand te brengen, of, beter gezegd, hun onwil om meer macht af te dragen aan zo'n Europa.

Al te trage hervormingen kunnen we hierbij niet gebruiken. Hiervoor is de toestand veel te ernstig. We hebben een kwantumsprong nodig, één grote sprong naar een echt verenigd en federaal Europa.

Minuscule stapjes voorwaarts zijn als het getrippel van muizen. Ze zullen noch burgers, noch markten

Illustratie Petar Pismestrovic

Europa biedt de aanblik van een oude, afgeleefde dame

overtuigen. Overtuigen kan alleen een ander Europa, een federaal Europa, en niet het tegenwoordige Europa, het Europa van natiestaten, dat al bijna drie jaar de eurocrisis als een molensteen om zijn nek draagt, zonder wezenlijk te veranderen wat moet veranderen en zonder de Europese burgers en volkeren weer een nieuw perspectief te bieden.

Besef de ernst van de dreiging. De dreiging raakt in eerste instantie alle mensen en bedrijven die leven en actief zijn in een van de zeventien landen van de eurozone. Deze landen hebben hun welvaart voor een groot deel juist te danken aan het bestaan van de Europese eenheidsmunt. Deze munt heeft ertoe geleid dat monetaire obstakels werden opgeruimd,

dat de verliezen op wisselkoersverschillen tot het verleden behoren en dat de handel in Europa een ongekende vlucht heeft genomen.

Dit alles en nog veel meer dreigt verloren te gaan met het verdwijnen van de euro. Dit zou een ware catastrofe betekenen.

Laten we er niet omheen draaien. De uitvinders van de euro en de oprichters van de eurozone begingen bij de aanvang een kapitale fout. Ze tekenden wel voor de lusten die waren verbonden aan de eenheidsmunt, maar konden het niet eens worden over de plichten – over de verdeling van de lasten.

De lusten waren en zijn nog steeds de Europese munteenheid zelf, de euro, de lage inflatie en de goedkope rentevoeten. De lasten houden daarentegen het voeren van één strikt geïntegreerd economisch en financieel beleid in – een beleid dat hetzelfde is in alle landen van de euro. Wel één munt willen hebben zonder één geïntegreerd Europa is een contra-

dictie en een onmogelijkheid.

Dit is de essentie van de crisis: één gemeenschappelijke munt is onverenigbaar met het voortbestaan van de oude nationale staten, althans in hun huidige gedaante.

Dus ofwel er wordt een Europese staat gevormd en een postnationaal Europa ziet het daglicht, ofwel de Europese munt zal verdwijnen. Een tussenoplossing is er niet.

Besef dat ook de Europese Unie zelf ten dode is opgeschreven als de eurozone uiteen zou vallen. De euro staat immers voor driekwart van het bruto Europees product. Sneuvelt de euro, dan sneuvelt ook de Unie.

De toekomst van Europa zelf staat op het spel.

Guy Verhofstadt is fractievoorzitter van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa in het Europees Parlement. Daniel Cohn-Bendit is fractievoorzitter van De Groenen in het Europees Parlement. Deze tekst komt uit hun gezamenlijke manifest *Voor Europa!*, uitgegeven door De Bezige Bij.